

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

М.З.Н.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

Національний
технічний університет
ДНІПРОВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА
1899

Міністерство освіти і науки України
Національна академія наук України
Національний центр «Мала академія наук України»
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Київський національний університет
будівництва і архітектури
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Національний університет «Львівська політехніка»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ХVІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА
НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

09 – 12 грудня 2025 року
Полтава

Така форма групової роботи буде продуктивною при виконанні практичних робіт із загальних курсів, що сприятиме більш глибокому засвоєнню теми та продукуватиме зацікавленість здобувачів освіти в опануванні нових знань.

Таким чином, впровадження STEAM-підходів у філологічні проекти є досить популярним та затребуваним, тому що такий спосіб отримання знань наразі досить ефективний, оскільки проектний підхід стимулює інноваційну діяльність, допомагаючи впорядкувати та активізувати творчі процеси. Здобувач освіти не лише теоретично вивчає певну тему, але й стає безпосереднім учасником подій, «заглиблюється» в період, акцентуючи увагу на основних моментах. При цьому у процесі навчання студент самостійно обирає тематику власного дослідження, ґрунтовно готується до його впровадження. Основою проекту стає командна робота, де у кожного із учасників є власне завдання, що і корелює результат.

Література:

1. *Alphin Tom. The LEGO Architect . URL: http://tomalphin.com/2015/09/brickarchitect_com.html*

2. *Андрієвська В.М. Проект як засіб реалізації STEAM-освіти у початковій школі. Науковий вісник Ужгородського університету. – 2017. – Вип.2. - С.11-14.*

3. *Король С.В. Використання методу проектів для посилення професійної спрямованості гуманітарних дисциплін у підготовці майбутніх інженерів / С.В.Король [Електронний ресурс]. – URL: www.irbis-nbuv.gov.ua*

4. *Проект концепції STEM-освіти в Україні [Електронний ресурс]. – URL: http://mk-kor.at.ua/STEM/STEM_2017.pdf*

УДК 504.06(4-67ЄС)(477):378.14

**ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ КУРС ТА УКРАЇНА:
ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ**

Лахижа М.І., д.н.держ.упр., проф.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Lahisha@ukr.net

Діденко О.Г., к.н.держ.упр.

Депутат Полтавської обласної ради

Зелений курс Європейського Союзу визначається і сприймається як стратегія і план дій для перетворення Європи до 2050 року на перший кліматично-нейтральний континент. Вже до 2030 року планується порівняно з 1990 роком скоротити викиди парникових газів на 55%. Складовими Зеленого курсу є перехід до циркулярної економіки, сталий та «розумний» транспорт, відновлення біорізноманіття, посилення кліматичних амбіцій, екологічне продовольство, ефективне будівництво тощо. Значна увага приділяється механізму справедливого переходу для врахування інтересів окремих країн, регіонів та громадян. Крім того, Зелений курс має й додаткові складові – Інвестиційний план сталого розвитку Європи, Закон про клімат, Європейський кліматичний пакт, Механізм справедливого переходу тощо. Стимулюється конкретна участь громадян у реалізації цього плану [1].

Активно долучається до реалізації Зеленого курсу і Україна, яка ще у серпні 2020 року передала Єврокомісії відповідний позиційний документ і здійснює конкретну політику по здійсненню його завдань. Інформаційна політика забезпечується через урядові структури, інституції громадянського суспільства, підготовку та поширення посібників та іншої навчальної літератури.

Значну роль при цьому відіграють міжнародні фонди та їх грантові програми. Наприклад, у 2021 році ГО «Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і Довкілля» за підтримки

Міжнародного фонду «Відродження» випустив три посібники “Від слів до дій: Як Європейський кліматичний пакт об’єднує суспільство для досягнення кліматичної нейтральності Європи до 2050 року”, “Від слів до дій: Як Платформа з озеленення допомагає досягнути цілей Європейського зеленого курсу” та “Від слів до дій: Новий європейський Баугауз – енергоефективна естетика для досягнення цілей Європейського зеленого курсу” [2]

Принципи Європейського Зеленого курсу впроваджує у навчальні програми для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування Національне агентство України з питань державної служби (НАДС), пов’язуючи їх із завданнями євроінтеграції, національними програмами та планами з енергетики, клімату, агропромислового комплексу тощо. Як приклад можна навести організований Центром адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, Вищою школою публічного управління та Програмою SIGMA навчальний курс «Принципи державного управління: що вони включають та як їх впроваджувати». В умовах воєнного стану пріоритетними темами навчання стали міжнародне гуманітарне право, євроінтеграція, вивчення мов, повоєнне відновлення. У травні 2023 року презентовано семінар для публічних службовців та членів інституцій громадянського суспільства «Європейський зелений курс (ЄЗК) та Україна» [3].

Тематика «Європейський Зелений курс» включена до навчальних програм багатьох українських університетів як окрема дисципліна чи у складі загальних дисциплін. Наприклад, у НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» для здобувачів бакалаврату спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» ця тематика висвітлюється у курсах «Сталий розвиток», «Стратегічне та антикризове управління», «Проекти регіонального та місцевого розвитку», для студентів магістратури – «Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека», «Стратегічне управління та управління змінами», «Гранти та конкурси для територіальних громад» тощо. Імплементация Європейського Зеленого курсу включена у тематику кваліфікаційних робіт.

Останні бібліографічні дослідження на основі бази Scopus свідчать про зростання зацікавленості темою ЄЗК. Серед країн-лідерів за кількістю таких публікацій Італія, Німеччина та Польща. Стабільно зростають ці показники і в Україні. Провідні теми – аграрна сталість, альтернативна енергетика, екологічне оподаткування, циркулярна економіка, цифрові технології [4].

Вченими кафедри публічного управління, адміністрування і права Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» проблематика сталого розвитку розглядається в першу чергу в рамках науково-дослідної теми: «Модернізація публічного управління, адміністрування та права в умовах європейської інтеграції» спільно з болгарськими та литовськими колегами [5; 6].

Література:

1. *The European Green Deal Striving to be the first climate-neutral continent. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en*

2. *Серія посібників “Від слів до дій” для міських змінотворців. URL: <https://www.irf.ua/seriya-posibnykiv-vid-sliv-do-dij-dlya-miskyh-zminotvorziv/>*

3. *Європейський Зелений курс (ЄЗК) та Україна URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/eu-green-deal-ukraine/>*

4. *Варващенко В.А. Європейський Зелений курс у фокусі наукових досліджень: бібліографічний аналіз. Науковий вісник Ужгородського національного університету Випуск 55. 2025. С. 32-40 DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2025-55-5>*

5. *Банкова И., Лахижа М. Някои особености при прилагането на ESG стандарти от фирмите в България и установяване на ESG рейтинги на партниращи фирми извън Европейския Съюз. Стопа ските трансформации в глобалния свят. Сборник доклади от международна научна конференция 7-8 юни 2024. София. 2024 с 245-254 URL: <https://www.vfu.bg/assets/userfiles/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%>*

B0%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8/%D1%81%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B8/Stopanski_nauki_1.pdf

6. Gediminas Buciuonas; Mykola Lakhyzha; Oleh Didenko *Environmental and economic losses of the agricultural sector of Ukraine as a result of Russian aggression 2024-09-12 Proceedings of the 2024 International Conference «ECONOMIC SCIENCE FOR RURAL DEVELOPMENT» No 58/ Jelgava, LBTU ESAF, 16-17 May 2024, pp. 372-380 DOI: 10.22616/ESRD.2024.58.036*

УДК 7.012:378.147

**ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ВІЗУАЛЬНОЇ ГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ
У ГАЛУЗІ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ**

Малежик Ю.М., кандидат педагогічних наук, доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
28julimal@gmail.com

Сучасний світ характеризується зростанням ролі візуальної інформації, що продукується та сприймається у величезних обсягах. В умовах розвитку креативних індустрій фахівці мистецького і дизайнерського профілю зіштовхуються з необхідністю опановувати складні візуальні коди, адаптуватися до нових форматів художньої комунікації та працювати з цифровими інструментами, які постійно оновлюються.

Візуальна грамотність у XXI столітті, це не лише вміння сприймати і створювати зображення, а й здатність здійснювати критичний аналіз, інтерпретацію і трансформацію візуального матеріалу. Тому питання формування цієї компетентності у студентів в галузі вищої мистецької освіти набуває особливої актуальності та вимагає оновлення педагогічних методів.

Розвиток сучасного мистецтва та дизайну відбувається в умовах стрімких технологічних змін, гібридизації художніх практик і зростання ролі візуальної комунікації в суспільстві. Візуальна грамотність стає однією з ключових компетентностей фахівців мистецтва та дизайну, оскільки передбачає здатність не лише створювати, але й аналізувати, інтерпретувати та критично осмислювати візуальні образи. Традиційні педагогічні підходи часто не відповідають потребам цифрової культури, яка вимагає інтерактивності, мультимедійності та високої мобільності навчальних процесів. У зв'язку з цим актуальним є впровадження інноваційних психолого-педагогічних методів, здатних розвивати візуальну грамотність у студентів на основі сучасних цифрових інструментів, VR/AR-технологій, штучного інтелекту та проєктно-орієнтованого навчання.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка ефективності інноваційних методів формування візуальної грамотності студентів мистецьких і дизайнерських спеціальностей у контексті сучасної цифрової освіти.

Дослідження проводилося у три етапи протягом 2025 року на базі кафедри образотворчого мистецтва, Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». На першому етапі здійснено теоретико-аналітичний огляд наукових джерел з питань візуальної грамотності, когнітивної психології творчості, медіаосвіти та інноваційних технологій навчання [1; 2; 3; 4; 5]. На другому етапі розроблено комплекс інноваційних методів та завдань, що включали: цифрове ескізування та AI-асистовані інструменти, що сприяють розвитку експериментального мислення; проєктно-орієнтоване навчання з акцентом на дизайн-процес, реальні кейси та колективну творчість; мультимодальні завдання (робота з фото, відео, цифровими інсталяціями, інтерактивною графікою); методи критичного аналізу візуальних матеріалів (аналітичні щоденники, інтерв'язія, кейс-аналіз).

На третьому етапі здійснено педагогічний експеримент, що включав контрольну та експериментальну групи. Рівень візуальної грамотності оцінювався за такими критеріями: